



บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยนี้เป็นการศึกษาเชิงสำรวจ (Survey study) ใช้ระเบียบวิธีวิจัยเชิงบรรยาย (Descriptive research) เพื่อศึกษาวิเคราะห์ภารกิจวิทยาลัยเอกชนด้านผลิตบัณฑิต วิทยาลัยบริการวิชาการแก่สังคม และการทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรม ในอดีตจนถึงปัจจุบันและศึกษาแนวโน้มภารกิจของสถาบันอุดมศึกษาเอกชนในอีก 15 ปีข้างหน้า

ประชากร

1. สถาบันอุดมศึกษาเอกชนที่มีฐานะเป็น "วิทยาลัย" ในสังกัดทบวงมหาวิทยาลัยซึ่งมีทั้งหมด 18 แห่ง ผู้วิจัยได้กำหนดเป้าหมายขอบเขตเฉพาะสถาบันที่เปิดดำเนินการสอนก่อนปีการศึกษา 2531 จึงคงเหลือประชากรเป้าหมาย 16 สถาบันคือ

1. วิทยาลัยอัสสัมชัญบริหารธุรกิจ
2. วิทยาลัยเอเชียอาคเนย์
3. วิทยาลัยศรีอีสาน (คณาส์วัลดีอุทิศ)
4. วิทยาลัยแสงธรรม
5. วิทยาลัยหัวเฉียว
6. วิทยาลัยคริสเตียน
7. วิทยาลัยวงษ์สวัสดิกุล
8. วิทยาลัยศรีโสภณ
9. วิทยาลัยสยามบัณฑิต (ร้อยเอ็ดบัณฑิต)
10. วิทยาลัยรังสิต
11. วิทยาลัยพยาบาลเซนต์หลุยส์
12. วิทยาลัยบัณฑิตนิพนธ์โลก
13. วิทยาลัยมิชชัน
14. วิทยาลัยเกษมบัณฑิต
15. วิทยาลัยภาคกลาง
16. วิทยาลัยบัณฑิตสกลนคร

2. รายงาน เอกสาร บทความ และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับภารกิจของสถาบันอุดมศึกษาเอกชนในด้านการผลิตบัณฑิต วิทยาลัย บริการวิชาการแก่สังคม และทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรม

3. ผู้บริหารวิทยาลัยเอกชน ซึ่งหมายถึง อธิการบดี อธิการ รองอธิการบดี

รองอธิการ หรือบุคคลในสถาบันที่มีความรู้เกี่ยวกับภารกิจเฉพาะด้านตามคำแนะนำของผู้บริหาร จำนวน 29 คน เป็นอธิการบดีหรืออธิการ 12 คน รองอธิการบดีหรือรองอธิการ 5 คน บุคคลในสถาบันที่มีความรู้เกี่ยวกับภารกิจเฉพาะด้านตามคำแนะนำของผู้บริหาร 12 คน รายละเอียดดังตาราง

สถาบัน	อธิการบดี หรือ อธิการ	รองอธิการบดี หรือ รองอธิการ	บุคคลในสถาบันที่มีความรู้ เกี่ยวกับภารกิจ
1. วิทยาลัยอัสสัมชัญบริหารธุรกิจ	✓	-	ผู้ช่วยรองอธิการบดีฝ่าย กิจการนักศึกษา รองคณบดีคณะบริหาร ผู้อำนวยการศูนย์ศิลปวัฒนธรรม หัวหน้าศูนย์วิจัย หัวหน้าฝ่ายธุรการ
2. วิทยาลัยเอเชียอาคเนย์	✓	-	-
3. วิทยาลัยศรีอีสาน (คณะวิศวกรรมศาสตร์)	✓	-	-
4. วิทยาลัยแสงธรรม	-	-	หัวหน้าสำนักอธิการ
5. วิทยาลัยหัวเฉียว	✓	-	คณบดีคณะพยาบาลศาสตร์ หัวหน้าแผนกการเงิน-บัญชี
6. วิทยาลัยคริสเตียน	✓	✓	คณบดีคณะพยาบาลศาสตร์
7. วิทยาลัยวงษ์ชวลิตกุล	✓	-	รักษาการผู้ช่วยอธิการฝ่าย วิชาการ
8. วิทยาลัยสยามบัณฑิต (ร้อยเอ็ดบัณฑิต)	✓	✓	-
9. วิทยาลัยรังสิต	-	✓	-
10. วิทยาลัยพยาบาล เซนต์หลุยส์	✓	-	หัวหน้าภาควิชาการพยาบาล จิตเวช
11. วิทยาลัยบัณฑิตนิพนธ์ โลก	-	✓	-
12. วิทยาลัยมิชชั่น	✓	-	-
13. วิทยาลัยเกษมบัณฑิต	✓	✓	คณบดีคณะศิลปศาสตร์
14. วิทยาลัยภาคกลาง	✓	-	-
15. วิทยาลัยบัณฑิตสกลนคร	✓	-	-

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือและวิธีการที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูลครั้งนี้มี 2 แบบคือ

1. แบบสำรวจ เป็นแบบสำรวจภาคการกิจวิทยาลัยเอกชนตั้งแต่ปี ค.ศ. 2513-2531 ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นเอง โดยมีลำดับขั้นในการดำเนินงาน ดังต่อไปนี้

1.1 ผู้วิจัยได้ศึกษาแนวคิด ทฤษฎีต่าง ๆ จากบทความ เอกสาร ตำรา และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับภารกิจของสถาบันอุดมศึกษาทั้งในและต่างประเทศ

1.2 ผู้วิจัยได้รวบรวมประเด็นความคิดจากการวิเคราะห์เอกสารดังกล่าว เป็นข้อมูลประกอบ รวมทั้งได้นำทฤษฎีทางอุดมศึกษาของ Perkins (1973 : 3-14) มาประยุกต์สร้างเป็นแบบสำรวจ เพื่อใช้เป็นเครื่องมือในการวิจัย

1.3 นำเครื่องมือที่สร้างขึ้นตรวจสอบความเที่ยงตรงในเนื้อหา และพิจารณาให้ข้อเสนอแนะต่าง ๆ โดยนำไปลองใช้กับวิทยาลัยเอกชน 2 แห่งคือ วิทยาลัยหัวเฉียว และวิทยาลัยคริสเตียน และนำข้อมูลและข้อเสนอแนะมาปรับปรุงแก้ไขร่วมกับอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

แบบสำรวจที่ใช้ในการวิจัยนี้แบ่งเป็น 4 ตอนคือ

ตอนที่ 1 เป็นแบบสำรวจที่เกี่ยวกับภารกิจด้านผลิตภัณฑ์ โดยมีขอบเขตเกี่ยวกับจำนวนนักศึกษาในแต่ละคณะวิชาที่สถาบันอุดมศึกษาเอกชนผลิตตั้งแต่ปี 2513-2531 วัตถุประสงค์ในการดำเนินการด้านกิจกรรมเสริมการผลิตผลิตภัณฑ์ หน่วยงานหรือองค์กรที่รับผิดชอบประเภทของกิจกรรมเสริมการผลิตผลิตภัณฑ์ ลักษณะและรูปแบบของกิจกรรมเสริมการผลิตผลิตภัณฑ์ การสนับสนุนจำนวน 7 ข้อ

ตอนที่ 2 เป็นแบบสำรวจที่เกี่ยวกับภารกิจด้านวิจัย โดยมีสาระเกี่ยวกับวัตถุประสงค์ในการดำเนินการด้านวิจัย หน่วยงานหรือองค์กรที่รับผิดชอบ ประเภท และสาขาของงานวิจัย การสนับสนุน จำนวน 7 ข้อ

ตอนที่ 3 เป็นแบบสำรวจที่เกี่ยวกับภารกิจด้านบริการวิชาการแก่สังคม โดยครอบคลุมเกี่ยวกับวัตถุประสงค์ในการดำเนินการด้านบริการวิชาการแก่สังคม หน่วยงานหรือองค์กรที่รับผิดชอบ สาขาวิชาของกิจกรรมด้านบริการวิชาการแก่สังคม ลักษณะรูปแบบของกิจกรรมบริการวิชาการแก่สังคม การสนับสนุน จำนวน 8 ข้อ

ตอนที่ 4 เป็นแบบสำรวจที่เกี่ยวกับภารกิจด้านทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรม โดยครอบคลุมสาระเกี่ยวกับวัตถุประสงค์ในการดำเนินการด้านทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรม หน่วยงานหรือองค์กรที่รับผิดชอบ ประเภท ลักษณะรูปแบบของกิจกรรมด้านทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรม การสนับสนุน จำนวน 7 ข้อ

2. การสัมภาษณ์ เป็นการสัมภาษณ์ความคิดเห็นของอธิการบดี อธิการ รองอธิการบดี รองอธิการ หรือบุคคลในสถาบันที่มีความรู้เกี่ยวกับภารกิจเฉพาะด้านตามคำแนะนำของผู้บริหาร โดยมีสาระเกี่ยวกับนโยบาย การสนับสนุน ผลกระทบต่อสถาบัน ปัญหาในการดำเนินการ แนวทางพัฒนาแก้ไขปรับปรุง และแนวโน้มของภารกิจในอีก 15 ปีข้างหน้า จำนวน 20 ข้อ

การเก็บรวบรวมข้อมูล

1. การเก็บรวบรวมข้อมูลจากเอกสาร ได้รับความร่วมมือจากกองสถาบันอุดมศึกษา

เอกชนทบวงมหาวิทยาลัย เจ้าหน้าที่และผู้ที่เกี่ยวข้องจากวิทยาลัยเอกชนทั้ง 15 แห่ง

2. การเก็บรวบรวมข้อมูลจากแบบสำรวจ และการสัมภาษณ์ ได้เริ่มดำเนินการตั้งแต่ 19 ธันวาคม 2531 จนถึงวันที่ 3 พฤษภาคม 2532 โดยผู้วิจัยได้นำแบบสำรวจไปสำรวจเอกสารจากทบวงมหาวิทยาลัย และจากวิทยาลัยเอกชน พร้อมกับสัมภาษณ์ผู้บริหารด้วยตนเองทุกสถาบัน ปรากฏว่าจากจำนวนประชากร 16 แห่ง เก็บได้ 15 แห่ง ขาด 1 แห่ง คือ วิทยาลัยศรีโสภณ เพราะทางสถาบันประสบปัญหาน้ำท่วมจึงทำให้ข้อมูลต่าง ๆ เสียหาย และกระจัดกระจาย

การวิเคราะห์ข้อมูลและการนำเสนอผล

ข้อมูลที่ได้จากเอกสารแบบสำรวจ และการสัมภาษณ์ ผู้วิจัยได้นำมาวิเคราะห์เนื้อหา (Content analysis) ความถี่และจัดลำดับ แล้วนำมาเสนอในรูปตารางประกอบความเรียง โดยจะวิเคราะห์ดังนี้

1. ภาพรวมของสถาบันอุดมศึกษาเอกชนทั้ง 15 แห่ง
2. วิเคราะห์แยกตามลักษณะและประเภทของสถาบัน โดยวิธีการพิจารณาจากสาขาวิชาที่สถาบันอุดมศึกษาเอกชนแต่ละแห่งเปิดดำเนินการสอน โดยยึดตามมาตรฐานสากลว่าด้วยการจัดกลุ่มทางสาขาวิชาทางการศึกษา ISCED (International Standard Classification of Education) จะได้ลักษณะและประเภทของสถาบันเป็น 2 ประเภทคือ
 - 2.1 สถาบันที่เปิดสอนหลายสาขาวิชา
 - 2.2 สถาบันที่เปิดสอนเฉพาะทาง
 - 2.2.1 สถาบันที่เปิดสอนเฉพาะทางสาขามนุษยศาสตร์ ศาสนา และเทววิทยา
 - 2.2.2 สถาบันที่เปิดสอนเฉพาะทางสาขาพยาบาลศาสตร์
 - 2.2.3 สถาบันที่เปิดสอนเฉพาะทางสาขาลังคมศาสตร์
 - 2.2.4 สถาบันที่เปิดสอนเฉพาะทางสาขาเกษตรศาสตร์

(ดูรายละเอียดการแบ่งจากตารางที่ 1)

3. วิเคราะห์แยกตามสถานที่ตั้งในกรุงเทพฯ และต่างจังหวัด (ดูรายละเอียดการแบ่งจากตารางที่ 1)